

**Absolventų apklausa apie pasirengimą
profesinei veiklai ir integraciją
į darbo rinką**

KAUNAS, 2019

TURINYS

Tyrimo organizavimas.....	3
Duomenys apie respondentus.....	4
Tyrimo rezultatai	5
Rezultatų apibendrinimas.....	103

Tyrimo organizavimas

Kauno kolegijos Kokybės valdymo skyrius 2019 m. vykdė 2018 m. studijas Kauno kolegijoje baigusių absolventų apklausą¹. Apklausos tikslas – atskleisti absolventų nuomonę apie pasirengimą profesinei veiklai ir integraciją į darbo rinką.

Tyrimo vykdymo laikotarpis: 2019 m. lapkričio 5 d. – gruodžio 10 d.

Tyrimo tikslas: atskleisti absolventų nuomonę apie pasirengimą profesinei veiklai ir integraciją į darbo rinką.

Tikslinė grupė: 2018 m. Kauno kolegijos absolventai.

Tyrimo metodas – anketinė apklausa (rinkti kiekybinio ir kokybinio pobūdžio empiriniai duomenys). Anketą sudarė 15 klausimų. Apklausa vykdyta elektroninėje erdvėje, naudojant **LimeSurvey** apklausų sistemą. Duomenys apdoroti naudojant **SPSS 20 for Windows** programą.

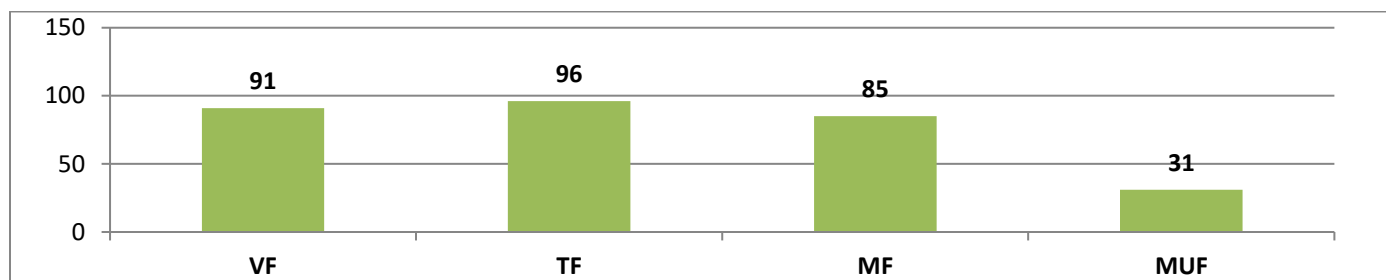
Kvietimai dalyvauti apklausoje buvo išsiųsti visiems absolventams, kurių kontaktiniai duomenys buvo pateikti Kolegijos duomenų bazėje. Iš viso išsiųsti **1368 pakvietimai dalyvauti apklausoje**.

Tyrimo patikimumas. Tyrimas yra statistiškai patikimas. Imties patikimumas – 95 proc., paklaida – **4,97 proc.** Tyrimo generalinė populiacija – 1368 Kauno kolegijos absolventai, pateikę savo kontaktinius duomenis. Bendras anketų grįžtamumas – 303 (**22,15 proc.**).

¹ Apklausa atlikta vadovaujantis *Grįžtamojo ryšio iš suinteresuotųjų šalių valdymo Kauno kolegijoje tvarka*.

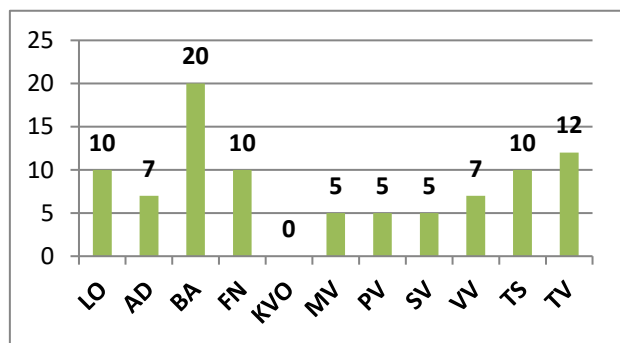
Duomenys apie respondentus

Apklausoje dalyvavo 303 absolventai, iš jų: 91 absolventas baigė studijų programas vykdomas Verslo fakultete, 96 – Technologijų fakultete, 85 – Medicinos fakultete, 31 – Menų ir ugdymo fakultete. (1 pav.)

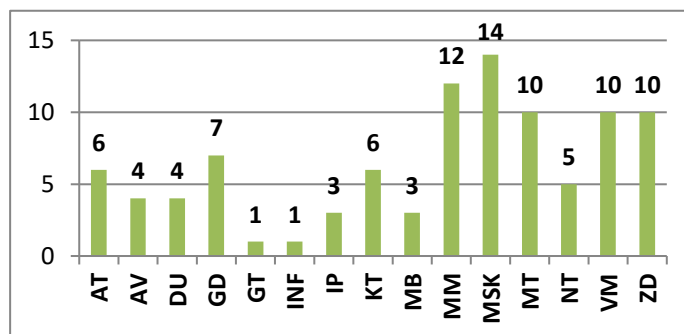

1 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal fakultetus (N=303)

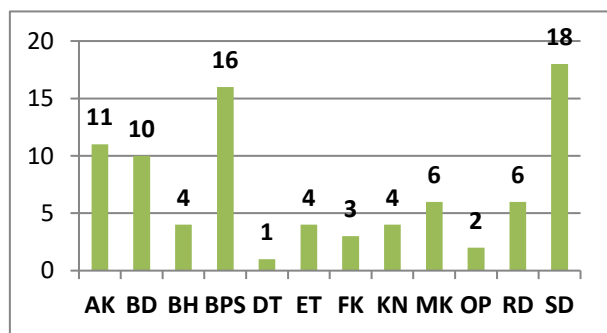
Apklausoje dalyvavo visų studijų programų absolventai, išskyrus Dailės kūrinių konservavimo ir restauravimo, bei Kultūrinės veiklos organizavimo studijų programų absolventus. Absolventų pasiskirstymas pagal studijų programas pateikiamas 2 – 5 pav.

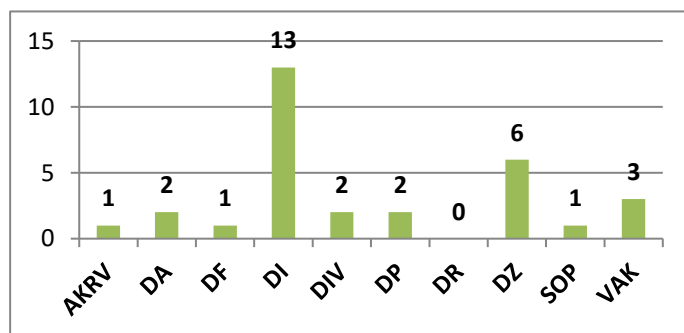
2 pav. Absolventų pasiskirstymas pagal studijų programas VF (N=91)

3 pav. Absolventų pasiskirstymas pagal studijų programas TF (N=96)

4 pav. Absolventų pasiskirstymas pagal studijų programas MF (N=85)

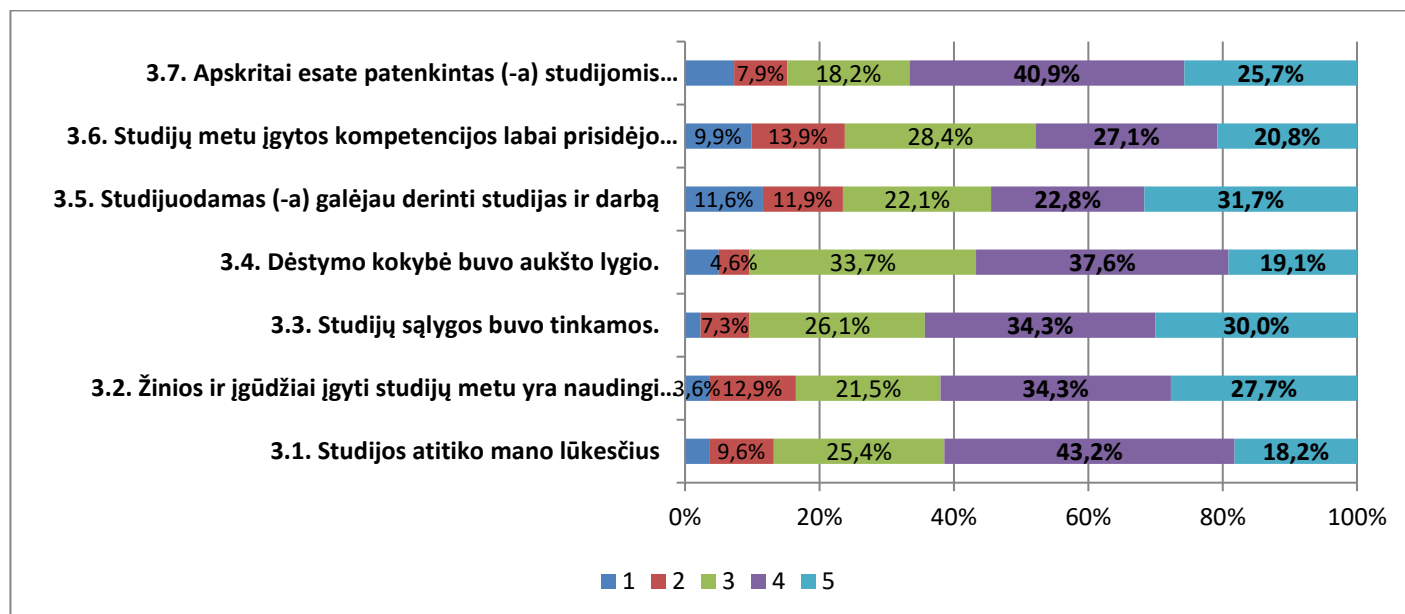

5 pav. Absolventų pasiskirstymas pagal studijų programas MUF (N=31)

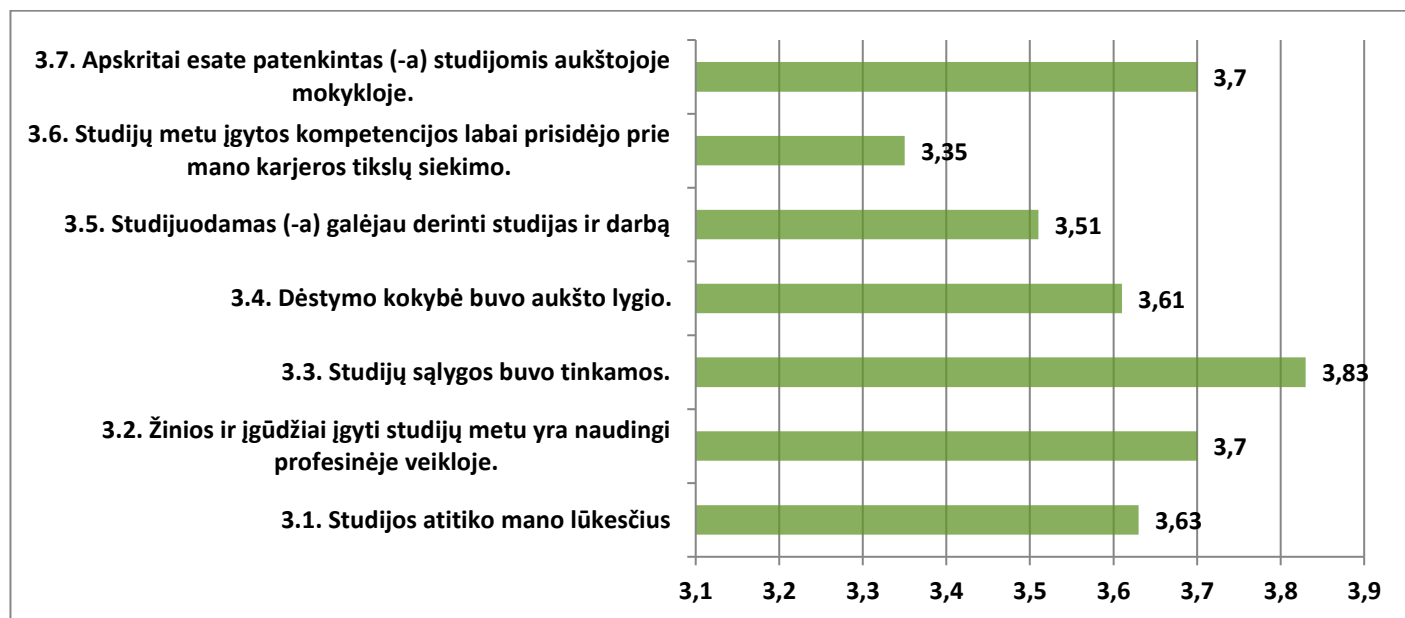
Apklausoje dalyvavo 80,9 proc. absolventų, baigusių nuolatines studijas, 19,1 proc. absolventų – iššęstines studijas.

Tyrimo rezultatai

Tyrimo metu siekta išsiaiškinti studentų nuomonę apie studijas Kauno kolegijoje, jų kokybę bei įgytas kompetencijas siekiant karjeros tikslų. (6 – 7 pav.).

6 pav. Studijų sąlygų vertinimas, proc.

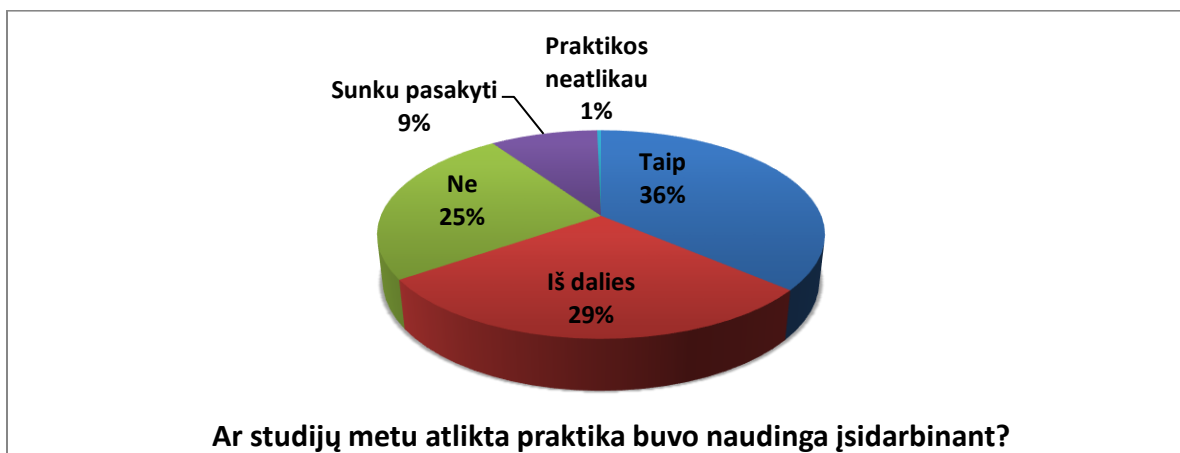

7 pav. Studijų sąlygų vertinimas, vidurkis (kai 1 – labai blogai, 5 – labai gerai)

Absolventai palankiausiai penkių balų skalėje (kai 1 – labai blogai, 5 – labai gerai), įvertino sudarytas studijų sąlygas (vidurkis – 3,83) ir apskritai yra patenkinti studijomis (vidurkis - 3,7). Žemesnių absolventų įvertinimų sulaukė teiginys, kad studijų metu įgytų kompetencijų naudą siekiant karjeros tikslų (vidurkis – 3,35).

Palyginus ketverių metų absolventų apklausų rezultatus, pastebima, kad absolventų nuomonė apie studijų sąlygų vertinimą nesikeičia. Didžioji dalis respondentų yra apskritai patenkinti studijomis aukštojoje mokykloje. 2018 m. absolventų laidos dėstymo kokybės vertinimas siekia 72 proc. Taip pat dėstymo kokybę vertino ir 2017 m. absolventai.

Absolventai galėjo įvertinti praktikos naudingumą įsidarbinant. (8 pav.).

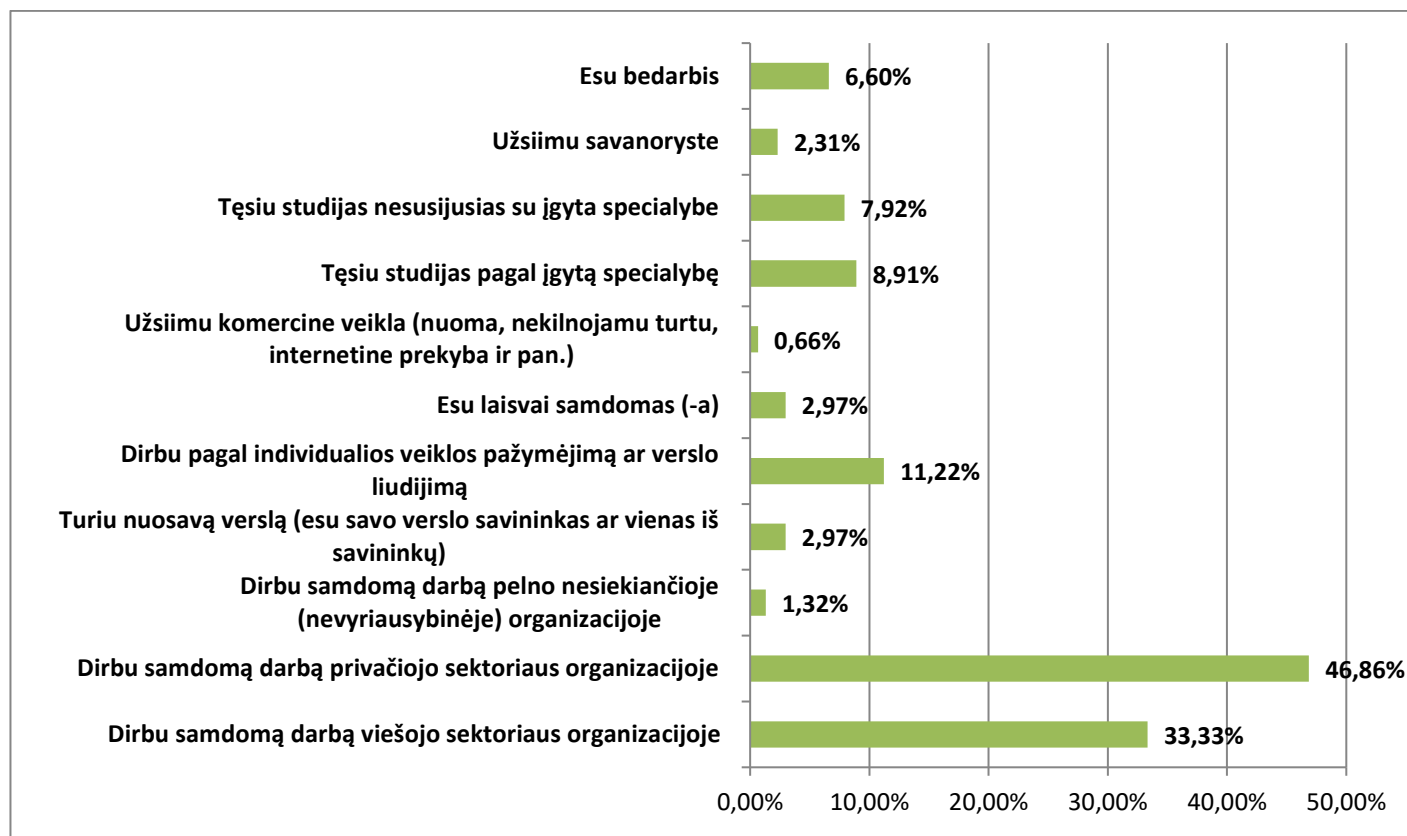
8 pav. Praktikos nauda įsidarbinant.

65 proc. absolventų praktika buvo naudinga arba iš dalies naudinga įsidarbinant: studentai praktikos metu panaudojo studijų metu įgytas teorines žinias; praktika buvo vertingiausias dalykas, kuris išmokė dirbti, suteikė daugiausiai žinių; darbdaviai teigiamai įvertino įgytus praktinius įgūdžius iki įsidarbinant; praktikos vieta tapo darbo vieta. Absolventams, kurie jau studijų metu dirbo ar baigę studijas įsidarbino ne pagal specialybę, praktika studijų metu turėjo mažesnę reikšmę įsitvirtinant darbo rinkoje. Daliai studentų praktika nebuvo naudinga, nes: dalis įmonių, kuriose studentai atlieka praktiką, nėra suinteresuotos įdarbinti praktikantus; darbdaviai įgytos praktikos neužskaito kaip darbo patirties; daliai darbdavių visiškai neįdomu, ar ir kur studentas atliko praktiką.

27,1 proc. absolventų teko papildomai mokytis baigus studijas: dalis absolventų įstojo ir tęsia studijas išlyginamosiose ar magistro studijose universitete, gilina jau įgytas žinias kursuose ar seminaruose, lankė kursus tam tikrai specializacijai įgyti, teko mokytis dirbti su tam tikromis programomis. Palyginimui, 2017 m. – 33,5 proc. absolventų papildomai mokėsi baigę studijas, 2016 m. – 40,5 proc. absolventų, 2015 m. – 28 proc. absolventų.

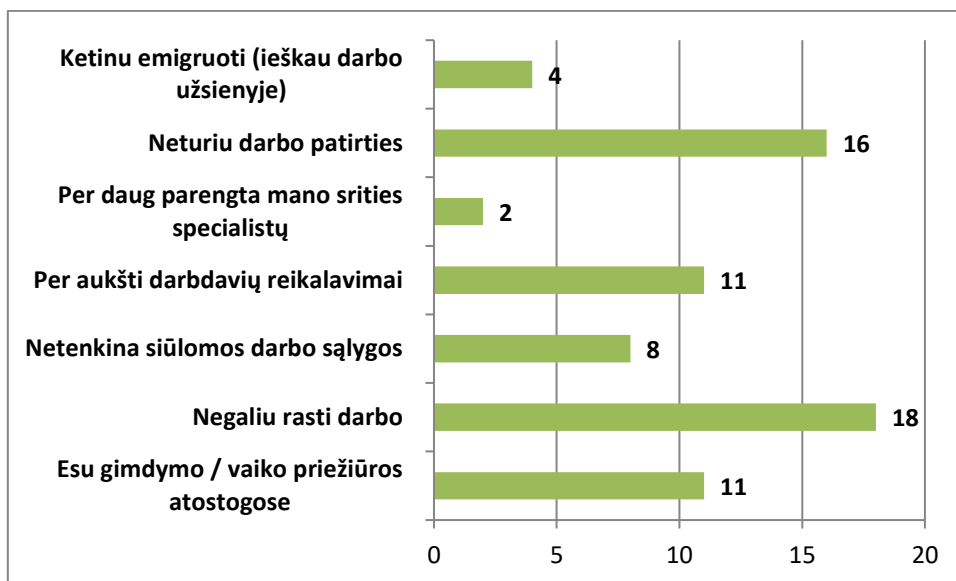
Tyrimo metu absolventų buvo klausama, kuo šiuo metu jie užsiima. (9 pav.). 46,86 proc. absolventų dirba samdomą darbą privačioje sektoriaus organizacijoje, 33,33 proc. – dirba samdomą darbą viešojo sektoriaus organizacijoje, 11,22 proc. – dirba pagal individualios veiklos pažymėjimą ar verslo liudijimą. 8,91 proc. absolventų tęsia studijas pagal įgytą specialybę ir 7,92 proc. – tęsia studijas nesusijusias su specialybe.

Dalis absolventų nurodė, kad šiuo metu ir dirba, ir studijuoja. Taip pat 6,6 proc. absolventų nurodė, kad jie yra bedarbiai.

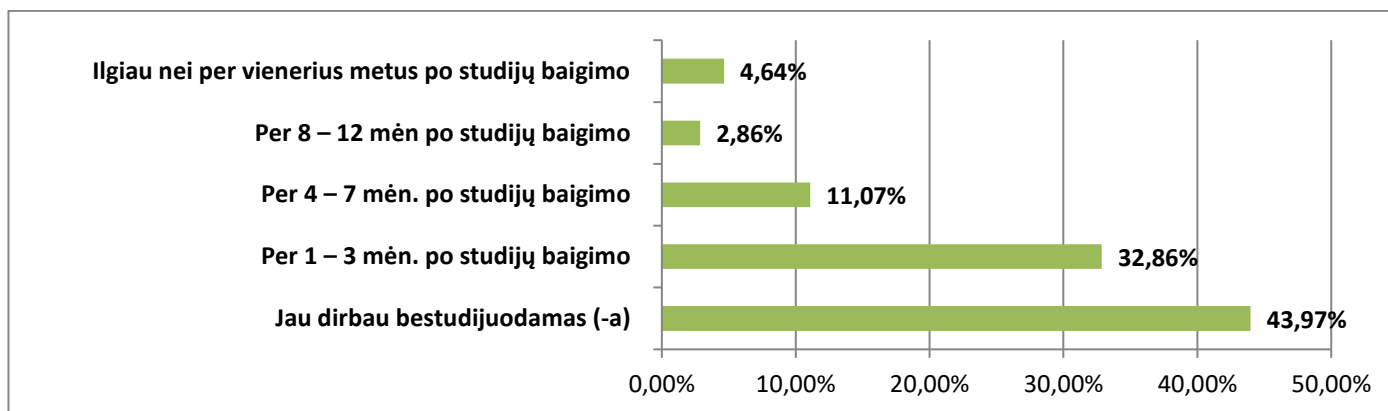
9 pav. Absolventų užimtumas.

Absolventai nurodė, kad pagrindinės nedarbo priežastys yra: negali rasti darbo, neturi darbo patirties, netenkina darbo sąlygos ar šiuo metu auginą vaikus. (10 pav.).

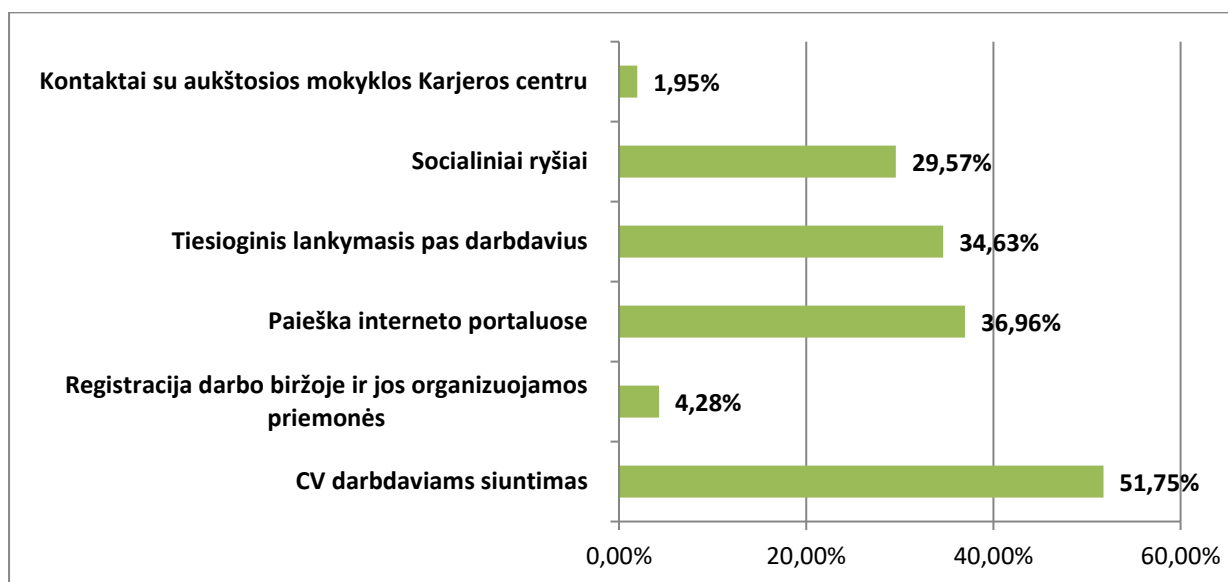
10 pav. Nedarbo priežastys.

Tyrimo metu atskleista, kad absolventai pakankamai greitai rado darbą: 43,97 proc. absolventų jau dirbo bestudijuodami, 32,86 proc. – įsidarbino per 1 - 3 mėnesius po studijų baigimo. (11 pav.).

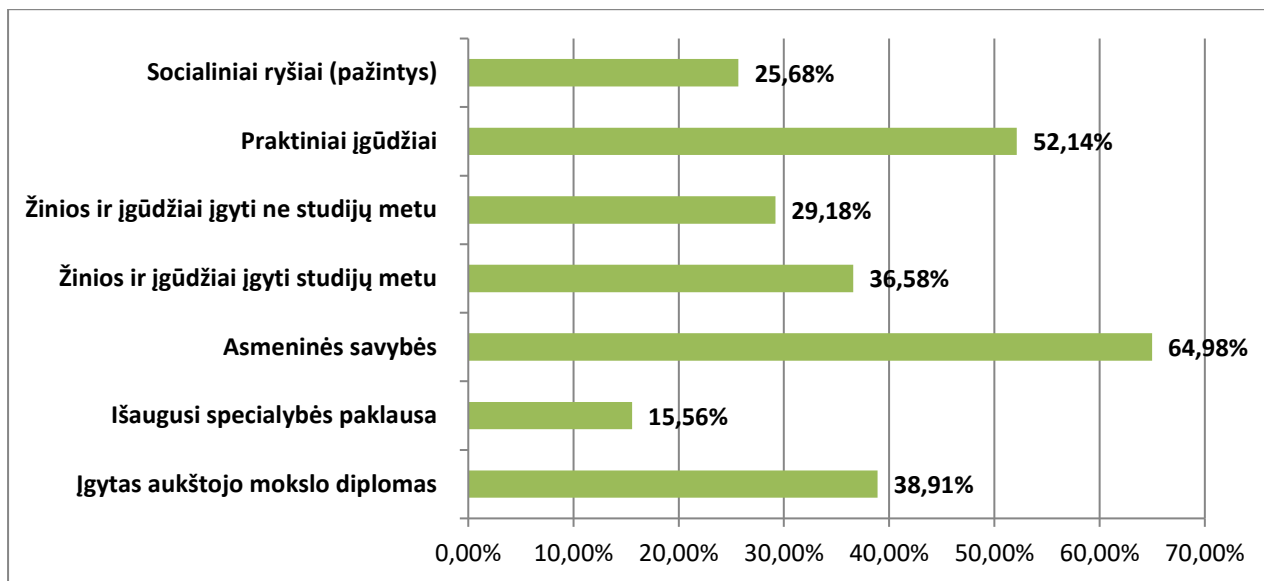
11 pav. Kaip greitai įsidarbinote baigęs aukštąją mokyklą?

Darbo paieškoje ir integracijoje į darbo rinką yra svarbūs tokie aspektai kaip darbo paieškos būdai, todėl absolventų buvo klausta, kokius darbo paieškos būdus jie naudojo. Galima teigti, kad populiariausiais tarp respondentų yra darbo ieškojimas siunčiant darbdaviams CV (52 proc.), tiesioginis lankymasis pas darbdavius (35 proc.), paieška interneto portaluose (37 proc.), socialiniai ryšiai (30 proc.). (12 pav.). Pastebima, kad pagrindiniai darbo paieškos būdai nesikeičia tarp skirtingų laidų absolventų.

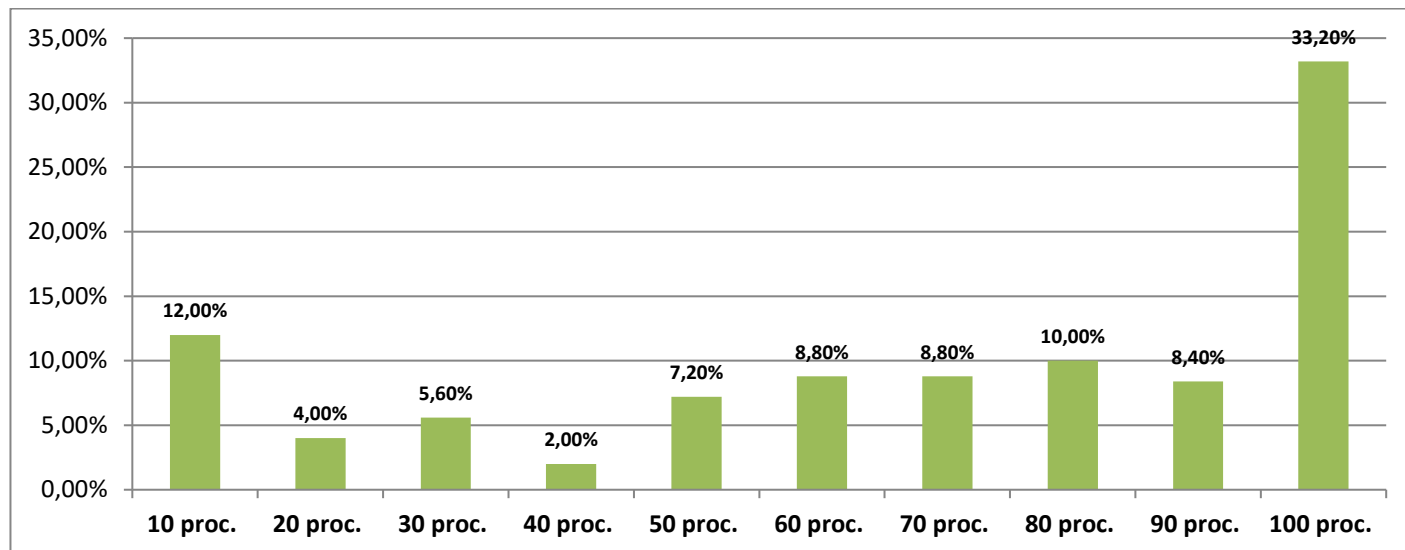
12 pav. Darbo paieškos būdai.

Labiausiai įsidarbinti absolventams padeda asmeninės savybės, praktiniai įgūdžiai, įgytas aukštojo mokslo diplomai bei žinios ir įgūdžiai įgyti studijų metu. (13 pav.) Tuos pačius veiksmus kaip svarbiausius išskirdavo ir ankstesnių laidų absolventai. Absolventai, pasirinkę atsakymą kita, įvardijo, kad didelę įtaką įsidarbinant turėjo atlikta baigiamoji praktika.

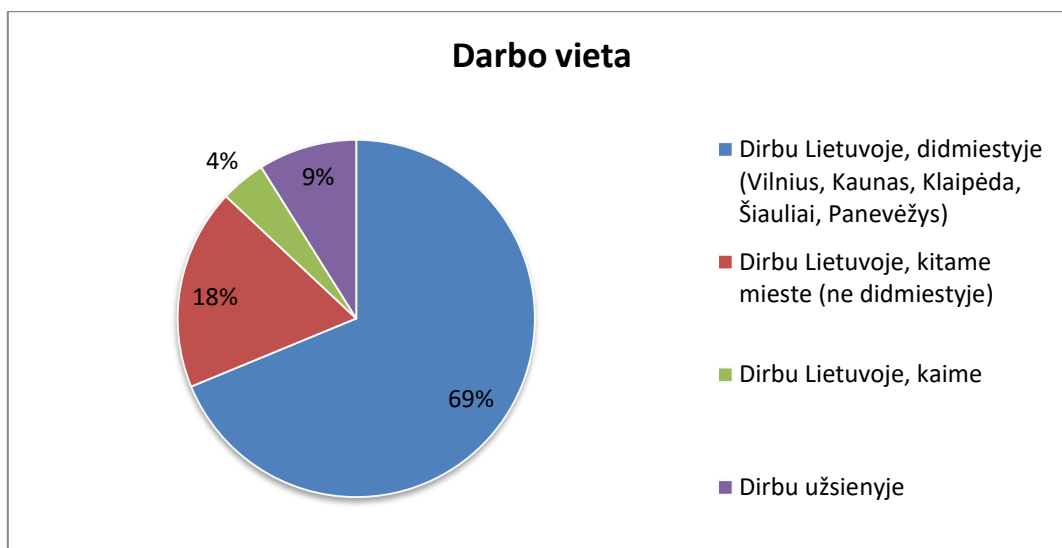
13 pav. Veiksniai, lemiantys absolventų įsidarbinimą.

Absolventų buvo klausta, kiek jų dabartinė veikla yra susijusi su įgyta specialybe. 33,2 proc. 2018 m. laidos absolventų nurodė, kad jų darbinė veikla susijusi su įgyta specialybe 100 proc. (14 pav.) Palyginus su ankstesnių metų absolventų apklausų duomenimis, tai pati mažiausia absolventų dalis. Tarp 2017 m. absolventų tokių buvo 38,4 proc., tarp 2016 m. absolventų – 45 proc., tarp 2015 m. absolventų – 37,5 proc.

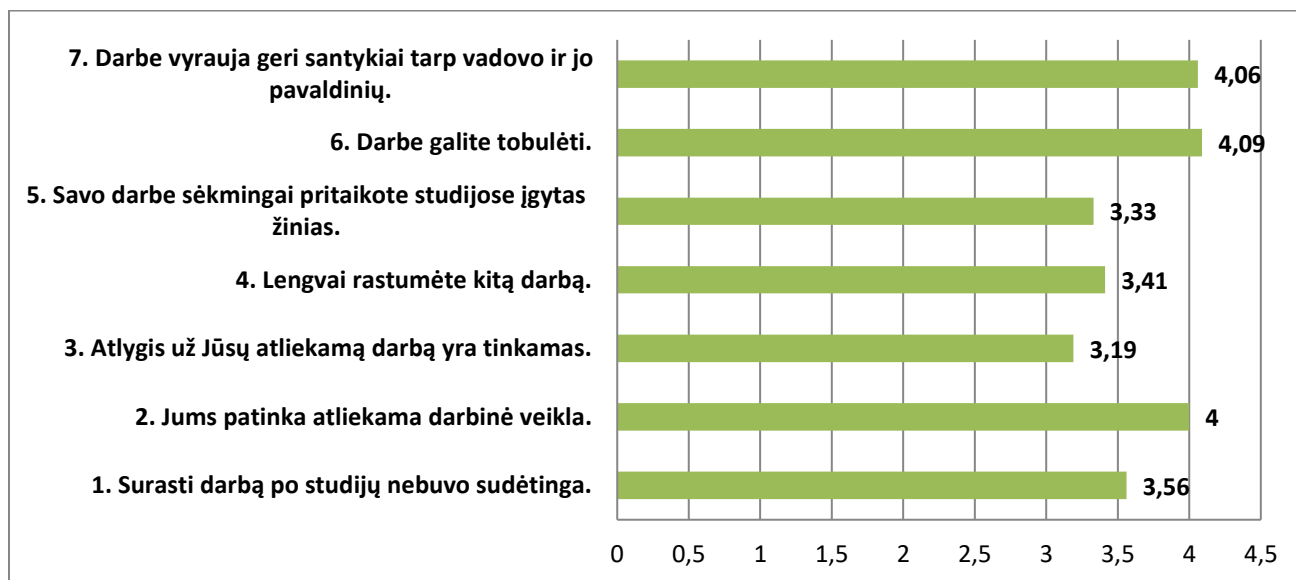
14 pav. Absolventų darbo sąsajos su įgyta specialybe, proc.

Kaip ir ankstesnių laidų absolventai, taip ir daugiausiai 2018 m. laidos absolventų dirba Lietuvos didmiesčiuose - 69 proc. (15 pav.).

15 pav. Absolventų darbo vieta.

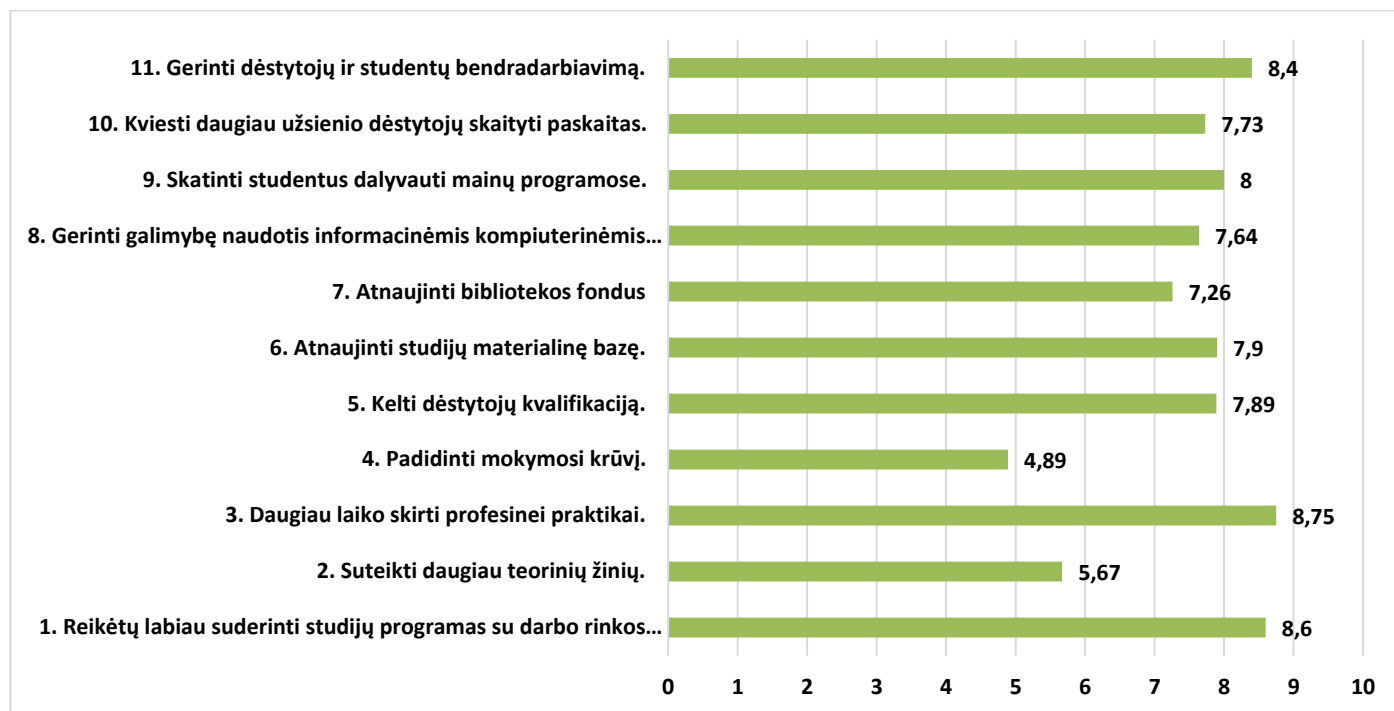
Šiuo metu dirbančių absolventų buvo klausama apie pasitenkinimą karjera, vertinant penkių balų skalėje (kai 1 – labai blogai, 5 – labai gerai) tokius aspektus kaip įsidarbinimo veiksniai, pasitenkinimas dirbamu darbu ir atlygiu, darbo sąlygos, darbo santykiai tarp vadovo ir jo pavaldinių, galimybės ugdyti ir tobulinti savo kompetencijas.

16 pav. Pasitenkinimo karjera vertinimas.

Tyrimas atskleidė, kad absolventams patinka jų atliekama darbinė veikla (vidurkis – 4), jie gali darbe tobulėti (vidurkis – 4,09), darbe vyrauja geri santykiai tarp vadovo ir pavaldinių (vidurkis – 4,06). Žemiausiai vertinami teiginiai: Atlygis už atliekamą darbą yra tinkamas (vidurkis – 3,19) ir darbe sėkmingai pritaiko studijose įgytas žinias (vidurkis – 3,33). (17 pav.). Šie rezultatai beveik nesisikiria nuo ankstesniais metais vykdytų absolventų apklausų rezultatų.

Absolventų klausta, kaip jų nuomone, būtų galima pagerinti studijų kokybę, Kauno kolegijoje, kad baigę studijas absolventai galėtų sėkmingiau integruotis į darbo rinką. Kiekvieną pasiūlymą prašyta įvertinti 10 balų skalėje, kai 1 – nereikia, o 10 – labai reikia. Absolventų nuomone, labiausiai reikėtų daugiau skirti laiko profesinei praktikai (8,75), suderinti studijų programas su darbo rinkos poreikiais (8,6) bei gerinti dėstytojų ir studentų bendradarbiavimą (8,4). (17 pav.). Mažiausiai reikalinga didinti mokymosi krūvį ir suteikti daugiau teorinių žinių.

17 pav. Pasiūlymų studijų kokybei gerinti vertinimas.

Apklausoje metu KK absolventų buvo prašoma pateikti pasiūlymus studijų kokybei tobulinti, siekiant, kad absolventai sėkmingai integruotųsi į darbo rinką. Apibendrinus absolventų pasiūlymus, galima teigti:

- Dalis absolventų sutiko, kad studentas turi būti motyvuotas mokytis, plačiai susipažinti su studijuojama programa ir pats formuoti savo profesinį kelią.
- Visų absolventų bendras pastebėjimas yra, kad praktika yra vertingiausias studijų dalykas, todėl reikėtų skirti daugiau dėmesio praktikos kokybei užtikrinti. Taip pat galėtų būti daugiau praktikos, praktinių užduočių.
- Absolventai vertina, kai praktikos vieta parenkama pakankamai stiprioje įmonėje, kuriai realiai rūpi išmokyti studentą dirbti bei įmonė galėtų tapti potencialiu darbdaviu.
- Ypatingai svarbus ryšių su darbdaviai palaikymas ir plėtojimas. Studijų programas praturtina studentų apsilankymai įmonėse, praktikų iš įmonių paskaitos.
- Studijų programos turinys turi būti susijęs su darbo rinkos poreikiais. Absolventai nėra atlidūs, kai dėstoma pasenusi medžiaga, mokinama apie nebenaudojamas technologijas, duomenų bazes, programas ir pan.

- Reikalinga parama studentui, norint įsidarbinti. Pvz., išmokyti kaip save pristatyti darbdaviui, teikti rekomendacijas apie studentus darbdaviams, teikti informaciją apie įsidarbinimo galimybes, kt.

Apibendrinant tyrimo rezultatus galima teigti, kad visuose padaliniuose absolventai akcentavo gebėjimų, atitinkančių darbo rinkos poreikius ugdymą bei praktinių įgūdžių tobulinimą, praktikos vietų pasiūlą ir praktikos kokybę. Taip pat atkreipė dėmesį, kad būtina studijų metu informuoti studentus apie darbo rinką ir įsidarbinimo galimybes.

Tyrimo rezultatų apibendrinimas

- Palyginus ketverių metų absolventų apklausų rezultatus, pastebima, kad absolventų nuomonė apie studijų sąlygų vertinimą nesikeičia: absolventai palankiausiai vertina sudarytas studijų sąlygas bei apskritai buvo patenkinti studijomis aukštojoje mokykloje.
- 65 proc. absolventų nurodė, kad praktika buvo naudinga arba iš dalies naudinga įsidarbinant. 43,97 proc. absolventų jau dirbo bestudijuodami, 32,83 proc. – įsidarbino per 1 - 3 mėnesius po studijų baigimo. Tačiau studijų metu įgytos kompetencijos tik iš dalies padeda siekti karjeros tikslų. Absolventų nuomone, labiausiai integracijai į darbo rinką turi įtakos turi asmeninės savybės ir praktiniai įgūdžiai.
- Baigus studijas Kauno kolegijoje, beveik 17 proc. absolventų tęsia studijas: iš jų 8,91 proc. – pagal specialybę, 7,92 proc. – ne pagal specialybę.
- Praėjus metams po studijų baigimo, 6,6 proc. absolventų nurodė, kad jie yra bedarbiai. Nedarbo priežastys: negali rasti darbo, neturi darbo patirties, netenkina darbo sąlygos ar šiuo metu augina vaikus.
- 33,2 proc. absolventų nurodė, kad jų darbinė veikla susijusi su įgyta specialybe 100 proc.
- 69 proc. Kauno kolegijos absolventų dirba Lietuvos didmiesčiuose.
- Tyrimo metu nustatyta, kad absolventai patenkinti savo atliekama darbine veikla, gali tobulėti savo darbe, darbe vyrauja geri santykiai tarp vadovo ir pavaldinių. Mažiausiai patenkinti atlygiu už atliekamą darbą.
- Absolventų nuomone, praktika yra vertingiausias studijų dalykas, todėl reikėtų skirti daugiau dėmesio praktikos kokybei užtikrinti, taip pat reikėtų daugiau praktikos ir praktinių užduočių.